

Monumentnummer*: 516833

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 18 september 2000
Kadaster deel/nr 82859/156

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Arnhem Arnhem Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving
Arnhem Molenbeke

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Arnhem Q 5750

Omschrijving**

Inleiding

RIOOLGEMAAL met BRUG, gebouwd ca. 1925-1935 in interbellum-architectuur met invloeden van het traditionalisme en het zakelijk expressionisme (orthogonale bouwvolumes, Noors metselverband, strookvensters van glazen bouwstenen, korfboogvormig afgesloten brugdoorgangen met natuurstenen geboortestenen). Het gebouw bestaat uit een bakstenen brug en een bakstenen huisje op een brede onderbouw. In het huisje bevindt zich de regelapparatuur voor het rioolgemaal in de onderbouw. De pompen staan opgesteld in een betonnen kelder. Het rioolgemaal is gesitueerd in een langgerekte waterloop, die ligt ingeklemd tussen de spoordijk (zuidzijde) en de Schavenmolenstraat (noordzijde). De waterloop zal destijds gegraven zijn voor de waterhuishouding van de nieuwe woonwijk in dit laag gelegen broeklandgebied.

Omschrijving

Het RIOOLGEMAAL bestaat uit een brug en een huisje op een brede onderbouw. De brug en de onderbouw hebben te samen een T-vormig grondplan. Het muurwerk van rood/bruine baksteen is in Noors verband gemetseld. Het éénlaags huisje op rechthoekig grondplan bevindt zich links op de onderbouw. De gevels van rode baksteen zijn in Noors verband gemetseld. Het huisje heeft een licht ingeknikt schilddak met de nok haaks op de voorgevel. Het dak is belegd met shingles (oorspronkelijk romaanse pannen) en heeft een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

fors overstek op klossen. De symmetrisch ingedeelde voorgevel (noordzijde) heeft een stalen deur tussen twee verticale vensterstroken van glazen bouwstenen. De zijgevels zijn voorzien van hoog in de muur geplaatste horizontale vensterstroken van glazen bouwstenen. Tegen de rechter zijgevel bevindt zich een bordje "12.00 + NAP". De achtergevel heeft een zesruits vensterstrookje. De onderbouw wordt afgesloten door een rollaag en heeft aan de rechter zijde een lage, gesloten balustrade.

De BRUG bestaat uit een eenvoudig bruggehoofd aan de noordzijde en een overspanning van twee korbboogvormig afgesloten doorgangen met natuurstenen geboortestenen. Het smalle voetpad over de brug wordt aan weerszijden geflankeerd door een lage gesloten balustrade. De balustrades worden afgesloten door een rollaag, waarop een ijzeren buisleuning. De brug is afgezet door een smeedijzeren draaihek (verticale en horizontale spijlen) met over de balustrade uitzwenkende zijden.

Waardering

RIOOLGEMAAL met BRUG uit ca.1925-1935.

- Van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een rioolgemaal in interbellum-architectuur met zorgvuldig vormgegeven onderdelen, zoals een brug met korbogen en smeedijzeren toegangshek.
- Van stedenbouwkundige waarde wegens de historisch-ruimtelijke relatie met de water- en bodemgesteldheid van de laag gelegen woonwijk Molenbeke. Het object vormt samen met de waterloop en de begroeide oevers een karakteristiek ensemble aan de overigens onbebouwde zuidzijde van de Schavenmolenstraat.
- Van cultuurhistorische waarde vanwege de bestemming, welke verbonden is met de techniek van het droogmalen van laag gelegen gebieden.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Gemaal (M)

Functie

Rioolgemaal